EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

محاضرة في أصول الإيمان

Temeliile credinței

ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh
ibn Bāz

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh ibn Bāz

O prelegere despre temeliile credinței

محاضرة في أصول الإيمان

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: محاضرة في أصول الإيمان
Ediția I
Traducerea în limba română: Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project (https://tanzil.net), Uthmani 1.1, licență CC BY 3.0.
Ediția-sursă: محاضرة في أصول الإيمان. Din Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿa, vol. 3, pp. 15–40, potrivit notei autorului.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Credința, Islamul și faptele 1
Temeliile credinței în Coran 2
Islamul și credința 6
Credința în Allah, în Numele și Atributele Sale 24
Credința în îngeri 30
Credința în Cărțile revelate 32
Credința în trimiși și în Ziua de Apoi 33
Credința în Ziua de Apoi 36
Credința în destin 37
1. Cunoașterea lui Allah 37
2. Scrierea 38
3. Voința Sa care se împlinește 40
4. Puterea Sa de a crea 41
Dreptate în cercetarea părerilor 46
Faptele și validitatea credinței 48
Glosar 52
Bibliografie 54
Indice 55

Credința, Islamul și faptele

بسم الله الرحمن الرحيم

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Laudă lui Allah, Domnul lumilor! Binecuvântările și pacea fie asupra robului și Trimisului Său, celui ales dintre făpturile Sale, încredințat cu revelația Sa, profetul și imamul nostru Muḥammad ibn ʿAbd Allāh, asupra familiei și companionilor săi și asupra celor care urmează calea și călăuzirea sa până în Ziua Judecății. În cele ce urmează:[1]

Dragi frați! Cuvântarea pe care o rostesc înaintea voastră privește temeliile credinței. Universitatea a ales această temă, iar eu am primit-o, fiindcă este deosebit de importantă. Religia noastră se întemeiază pe aceste principii: ele sunt cheia izbânzii comunității, a fericirii, siguranței și înaintării sale și a întâietății ei între neamuri, dacă le împlinește în cuvintele, faptele, purtarea, strădania, în ceea ce primește și oferă și în celelalte lucruri.

Coranul a lămurit aceste temelii în numeroase versete, după cum profetul nostru — pacea și binecuvântarea fie asupra lui — le-a lămurit în hadithuri autentice. Sunt șase temelii: temeliile credinței și ale religiei. Credința înseamnă întreaga religie: Islamul, călăuzirea, dreptatea și evlavia. Tot ceea ce Allah i-a dat Trimisului — pacea și binecuvântarea fie asupra lui — din cunoașterea folositoare și faptele bune se numește credință. Cartea cea puternică a lămurit în mai multe locuri aceste șase

1 Această scriere este preluată din Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿa, a șeicului Ibn Bāz, vol. 3, pp. 15–40. A fost publicată și în revista Universității Islamice din Medina.

temelii ale religiei noastre, iar Trimisul cel demn de încredere al lui Allah le-a explicat în hadithuri.

Temeliile credinței în Coran

Printre cele cuprinse în Cartea lui Allah — măreț și preamărit fie El — se află cuvintele Sale:

﴿لَّيْسَ ٱلْبِرَّ أَن تُوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ قِبَلَ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ
وَلَٰكِنَّ ٱلْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ
وَٱلْكِتَٰبِ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ﴾

Dreptatea nu stă în a vă îndrepta fețele către răsărit sau către apus, ci dreptatea este a celui care crede în Allah, în Ziua de Apoi, în îngeri, în Carte și în profeți.

Coran 2:177, fragment

El, slăvit și preamărit fie, a arătat aici cinci temelii ale credinței: credința în Allah, în Ziua de Apoi, în îngeri, în Carte și în profeți. Acestea sunt cinci temelii pe care se sprijină religia, în cele exterioare și în cele lăuntrice.

El, măreț și preamărit fie, spune:

﴿ءَامَنَ ٱلرَّسُولُ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِ مِن رَّبِّهِۦ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَۚ كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ لَا نُفَرِّقُ بَيۡنَ أَحَدٖ مِّن رُّسُلِهِۦ﴾

Trimisul crede în ceea ce i-a fost pogorât de la Domnul său, la fel și credincioșii. Toți cred în Allah, în îngerii Săi, în Cărțile Sale și în trimișii Săi: „Nu facem deosebire între vreunul dintre trimișii Săi.”

Coran 2:285, fragment

El, slăvit și preamărit fie, a arătat aici patru temelii, prin cuvintele:

﴿كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ﴾

Toți cred în Allah, în îngerii Săi, în Cărțile Sale și în trimișii Săi.

Coran 2:285, fragment

Nu a menționat Ziua de Apoi, însă o menționase în versetul dinainte și în alte versete. Aceasta este rânduiala lui Allah în Cartea Sa: El vorbește în felurite moduri despre Sine, despre Numele și Atributele Sale, despre temeliile acestei religii, despre cele ce se vor petrece în Ziua Învierii, despre Paradis și Foc și despre trimiși și comunitățile lor. Astfel, cititorul găsește în fiecare loc al Cărții lui Allah ceva care îi sporește credința și cunoașterea și caută tot mai multă cunoaștere în fiecare loc din Cartea lui Allah și în fiecare hadith al Trimisului Său ﷺ.

El, măreț și preamărit fie, a făcut trimitere la Ziua de Apoi și la sfârșitul versetului, spunând:

﴿غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ ٱلْمَصِيرُ﴾

Iertarea Ta, Doamne! La Tine este întoarcerea.
Coran 2:285, fragment

Allah — măreț și preamărit fie — spune:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ ءَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلْكِتَٰبِ ٱلَّذِى نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَٱلْكِتَٰبِ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ مِن قَبْلُ ۚ وَمَن يَكْفُرْ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَٰلًۢا بَعِيدًا﴾

O, voi cei care credeți! Credeți în Allah, în Trimisul Său, în Cartea pe care a pogorât-o Trimisului Său și în Scriptura pe care a pogorât-o mai înainte! Cel care nu crede în Allah, în îngerii Săi, în Cărțile Sale, în trimișii Săi și în Ziua de Apoi a rătăcit într-o rătăcire îndepărtată.
Coran 4:136

În acest verset, El, slăvit fie, a lămurit că necredința în aceste temelii este o rătăcire îndepărtată de călăuzire.

Versetele cu acest înțeles sunt numeroase. În unele locuri, El, slăvit fie, menționează numai credința în Allah, fiindcă toate cele menționate în celelalte versete sunt cuprinse în credința în Allah. În unele se vorbește despre credința în Allah și în Trimisul Său, iar în altele numai despre credința în Allah și în Ziua de Apoi. Aceasta se întâmplă deoarece celelalte sunt cuprinse în acestea. Când este pomenită credința în Allah, ea cuprinde și celelalte

lucruri menționate în alte versete: credința în îngeri, în Cărți, în trimiși și în Ziua de Apoi.
Un exemplu este cuvântul lui Allah — slăvit și preamărit fie El:

﴿ءَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ مِن قَبۡلُ﴾

Credeți în Allah, în Trimisul Său, în Cartea pe care a pogorât-o Trimisului Său și în Scriptura pe care a pogorât-o mai înainte!
Coran 4:136, fragment

A menționat numai credința în Allah și în Trimisul Său, în Cartea pogorâtă lui Muḥammad — pacea și binecuvântarea fie asupra lui — și în Scriptura pogorâtă mai înainte. Nu a menționat celelalte temelii, fiindcă ele sunt cuprinse în credința în Allah.
La fel sunt cuvintele Sale, slăvit și preamărit fie:

﴿فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلنُّورِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلۡنَا﴾

Credeți, așadar, în Allah, în Trimisul Său și în lumina pe care am pogorât-o!
Coran 64:8, fragment

A menționat credința în Allah, în Trimisul Său și în lumina care i-a fost pogorâtă lui Muḥammad ﷺ: Cartea și Sunna. Celelalte sunt cuprinse în acestea. Cartea și Sunna sunt cuprinse în lumină, la fel ca toate cele vestite de Allah și de Trimisul Său despre ceea ce a fost și ceea ce va fi: toate sunt cuprinse în lumină.

La fel sunt cuvintele Sale, slăvit și preamărit fie:

﴿ءَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَأَنفِقُواْ مِمَّا جَعَلَكُم مُّسْتَخْلَفِينَ فِيهِ ۖ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُمْ وَأَنفَقُواْ لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ﴾

Credeți în Allah și în Trimisul Său și cheltuiți din ceea ce El v-a încredințat! Cei dintre voi care cred și cheltuiesc vor avea o răsplată mare.

Coran 57:7

A menționat numai credința în Allah și în Trimisul Său, fiindcă celelalte sunt cuprinse în credința în Allah și în Trimisul Său.

Islamul și credința

Printre cele relatate în Sunna de la Trimisul lui Allah ﷺ se află cunoscutul hadith al lui Jibrīl. Acesta l-a întrebat pe Profet — pacea și binecuvântarea fie asupra lui — despre Islam, credință și iḥsān. El a pomenit mai întâi Islamul; într-o altă formulare a început cu credința, apoi a menționat Islamul și iḥsān-ul. Așadar, a vorbit despre credință prin ceea ce îndreaptă lăuntrul, căci lăuntrul este temelia, iar exteriorul îl urmează. Faptele exterioare au fost numite Islam, deoarece înseamnă conformare și supunere față de El, slăvit fie. Islamul este supunerea față de Allah și conformarea la porunca Sa. Allah, slăvit și preamărit fie, a numit cele exterioare Islam fiindcă ele înseamnă supunere și umilință înaintea Lui, ascultarea poruncii Sale și oprirea la hotarele pe care El le-a pus. În limba arabă se spune: *„Cutare s-a supus lui cutare”*, adică s-a smerit și s-a conformat. *„M-am supus lui Allah”* înseamnă că m-am smerit înaintea Lui și m-am conformat poruncii Sale, fiind supus Lui, slăvit și preamărit fie.

Islamul este, așadar, supunerea față de Allah prin faptele exterioare, iar credința este acceptarea ca adevărate a celor lăuntrice și exterioare aduse de Legea cea curată. Această deosebire se aplică atunci când cei doi termeni sunt menționați

împreună. De aceea, când i-a alăturat în acest hadith autentic, Trimisul lui Allah — pacea și binecuvântarea fie asupra lui — a explicat Islamul prin cele exterioare: cele două mărturisiri, rugăciunea, zakātul, postul și pelerinajul; iar credința, prin cele lăuntrice: credința în Allah, în îngerii Săi și celelalte.

يا رسول الله، أي الأعمال أفضل؟

Din această categorie este și ceea ce se spune în hadithul autentic. A fost întrebat: „O, Trimis al lui Allah, care fapte sunt mai bune?" El a răspuns:

أن تطعم الطعام وتقرأ السلام على من عرفت ومن لم تعرف

Să dai de mâncare și să adresezi salutul celui pe care îl cunoști și celui pe care nu îl cunoști.
Hadith autentic citat de autor

أي الإسلام أفضل؟

Într-un alt hadith, la întrebarea „Care Islam este mai bun?", el a răspuns:

من سلم المسلمون من لسانه ويده

Al celui de a cărui limbă și mână musulmanii sunt în siguranță.
Hadith citat de autor

Islamul se referă, prin urmare, mai ales la faptele exterioare prin care se arată supunerea față de porunca lui Allah, ascultarea de El, conformarea la Legea Sa și luarea ei drept judecător în toate lucrurile. Credința privește mai ales cele lăuntrice, legate de inimă: credința în Allah, în îngerii Săi, în Cărțile Sale, în trimișii Săi, în Ziua de Apoi și în destin, cu binele și răul său. De aceea, când a fost întrebat despre credință, el ﷺ a spus:

أن تؤمن بالله وملائكته وكتبه ورسله واليوم الآخر
وبالقدر خيره وشره

Să crezi în Allah, în îngerii Săi, în Cărțile Sale, în trimișii Săi, în Ziua de Apoi și în destin, cu binele și răul său.
Hadithul lui Jibrīl

Credința în aceste șase lucruri, care sunt temeliile credinței, reprezintă totodată temeliile întregii religii. Nu există credință pentru cel care nu are Islam și nici Islam pentru cel care nu are credință. Credința în aceste temelii este indispensabilă pentru ca Islamul să fie valid, însă ea poate fi desăvârșită sau poate fi deficitară. De aceea, Allah — măreț și preamărit fie El — le-a spus beduinilor:

﴿قُل لَّمْ تُؤْمِنُواْ وَلَٰكِن قُولُوٓاْ أَسْلَمْنَا﴾

Spune: „Nu ați crezut, ci spuneți: «Ne-am supus.»”
Coran 49:14, fragment

Întrucât credința lor nu era desăvârșită, ci deficitară, neavând împlinite toate îndatoririle credinței, aceasta le-a fost negată, în sensul credinței desăvârșite. Ea este negată celui care renunță la unele îndatoriri, așa cum spune Profetul ﷺ:

لا إيمان لمن لا صبر له

Nu are credință cel care nu are răbdare.
Hadith citat de autor

Și după cum spune el ﷺ:

لا يؤمن أحدكم حتى يحب لأخيه ما يحب لنفسه

Niciunul dintre voi nu are credință până când nu iubește pentru fratele său ceea ce iubește pentru sine.
Hadith citat de autor

Tot astfel sunt cuvintele Profetului ﷺ:

من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فليقل خيراً أو ليصمت ومن كان يؤمن بالله واليوم الآخر فليكرم ضيفه ومن كان يؤمن بالله واليوم الآخر فليصل رحمه ومن كان يؤمن بالله واليوم الآخر فلا يؤذ جاره

Cel care crede în Allah și în Ziua de Apoi să spună ceva bun sau să tacă; cel care crede în Allah și în Ziua de Apoi să-și cinstească oaspetele; cel care crede în Allah și în Ziua de Apoi să păstreze legăturile de rudenie; cel care crede în Allah și în Ziua de Apoi să nu-i facă rău vecinului său.
Hadithuri citate de autor

Și altele asemenea. Scopul este să se arate că credința cere fapte exterioare, după cum Islamul lipsit de credință este fapta ipocriților. Credința deplină, care este obligatorie, cere împlinirea a ceea ce Allah și Trimisul Său au poruncit și părăsirea a ceea ce Allah și Trimisul Său au interzis. Când omul este deficitar în acestea, credința îi poate fi negată din pricina neajunsului său, așa cum le-a fost negată beduinilor prin cuvintele Preaînaltului:

﴿قُل لَّمْ تُؤْمِنُواْ وَلَٰكِن قُولُوٓاْ أَسْلَمْنَا﴾

Spune: „Nu ați crezut, ci spuneți: «Ne-am supus.»”
Coran 49:14, fragment

Și după cum le-a fost negată celor menționați în hadithurile de mai sus.

Pe scurt, Allah, slăvit fie El, și Trimisul Său ﷺ i-au negat credința celui care renunță la unele dintre îndatoririle ei, afirmând însă că el are Islam. Aceste șase temelii sunt, așadar, temeliile întregii religii. Cel care le împlinește împreună cu faptele exterioare devine musulman credincios. Cel care nu le împlinește nu are nici Islam, nici credință, asemenea ipocriților. Aceștia au arătat Islamul și au pretins credința, s-au rugat, au făcut pelerinajul și au luptat împreună cu oamenii și au făcut și altele asemenea. Însă în lăuntrul lor nu sunt alături de musulmani: ei se află de o parte, iar musulmanii de cealaltă, fiindcă ei Îl tăgăduiesc pe Allah și pe Trimisul Său și resping lăuntric ceea ce au adus trimișii. Ei arată Islamul pentru câștigurile lor trecătoare și pentru țeluri cunoscute. Allah le-a arătat minciuna în această privință, iar ei au devenit necredincioși rătăciți, ba chiar mai necredincioși și mai răi decât cei care își arată necredința. De aceea se află în treapta cea mai de jos a Focului: primejdia lor este mai mare, căci musulmanul îi socotește frații săi și de aceeași religie cu el, iar uneori le încredințează taine. Ei îi vatămă și îi trădează pe musulmani, astfel că necredința lor este mai gravă, iar răul lor este mai mare.

La fel, cel care pretinde credința în aceste temelii, dar nu împlinește rânduielile exterioare ale Islamului — nu mărturisește că nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de Allah și că Muḥammad este Trimisul lui Allah, nu se roagă, nu postește, nu dă zakātul, nu face pelerinajul ori renunță la alte semne exterioare ale Islamului pe care Allah le-a făcut obligatorii — arată prin aceasta absența sau slăbiciunea credinței sale.

Credința poate fi negată în întregime, așa cum se întâmplă prin renunțarea la cele două mărturisiri, potrivit consensului. Alteori, temelia ei nu este anulată, însă deplinătatea și desăvârșirea sa sunt negate pentru neîmplinirea acelei îndatoriri. Astfel sunt, potrivit majorității învățaților, postul, pelerinajul când există putință, zakātul și alte lucruri asemenea. Părăsirea lor este nelegiuire și rătăcire, însă, după părerea celor mai mulți învățați, nu este apostazie din Islam, dacă omul nu le neagă caracterul obligatoriu.

În ceea ce privește rugăciunea, unii învățați au considerat că părăsirea ei este apostazie chiar dacă omul crede că ea este obligatorie. Aceasta este părerea mai corectă dintre cele două opinii ale învățaților, datorită numeroaselor dovezi. Printre ele se află cuvintele lui ﷺ:

العهد الذي بيننا وبينهم الصلاة فمن تركها فقد كفر

Legământul dintre noi și ei este rugăciunea; cel care o părăsește a săvârșit necredință.

Aḥmad și autorii Sunan, de la Burayda ibn al-Ḥuṣayb

Imamul Aḥmad și autorii Sunan l-au relatat cu un lanț autentic de la Burayda ibn al-Ḥuṣayb — Allah să fie mulțumit de el. Alții au spus că părăsirea ei este o necredință mai mică decât necredința care scoate din Islam, dacă omul nu-i neagă caracterul obligatoriu.

Această chestiune are parte de cercetare și atenție deosebită din partea învățaților. Însă ceea ce urmărim aici este să arătăm că nu există Islam pentru cel care nu are credință și nici credință pentru cel care nu are Islam: fiecare îl dovedește pe celălalt. Am arătat

deja că Islamul a fost numit astfel fiindcă indică supunerea și smerenia înaintea lui Allah — măreț și preamărit fie El — și plecarea înaintea măreției Sale, slăvit și preamărit fie, și fiindcă privește lucrurile exterioare.
Credința a fost numită astfel fiindcă privește lăuntrul, pe care Allah, slăvit și preamărit fie El, îl cunoaște. Ea privește inima care recunoaște adevărul. Această inimă este dovedită de lucruri exterioare: dacă musulmanul le arată, stăruie în ele și le împlinește așa cum trebuie, acestea dovedesc validitatea credinței sale. Dacă nu stăruie în ele, aceasta dovedește absența sau slăbiciunea credinței sale. Când credința este menționată fără altă precizare, Islamul este cuprins în ea, și invers, potrivit adepților Sunnei și comunității. După cum Allah — măreț și preamărit fie El — spune:

﴿إِنَّ ٱلدِّينَ عِندَ ٱللَّهِ ٱلْإِسْلَٰمُ﴾

Religia la Allah este Islamul.
Coran 3:19, fragment

Potrivit adepților Sunnei și comunității, credința este, așadar, cuprinsă în acesta.

Nu există Islam fără credință. Religia la Allah este Islamul, iar el este totodată credință, călăuzire, evlavie și dreptate. Aceste denumiri, chiar dacă au formulări diferite, se întorc la un singur înțeles: credința în Allah și în trimișii Săi, urmarea călăuzirii lui Allah și statornicia în religia Sa. Toate acestea se numesc dreptate, credință, Islam, evlavie și călăuzire.

La fel, când iḥsān-ul este menționat fără altă precizare, el cuprinde Islamul și credința, fiindcă se referă la cei desăvârșiți dintre robii lui Allah. Atunci când este menționat singur, el îi cuprinde pe ceilalți doi termeni; iar atunci când oricare dintre cei trei este menționat singur, îi cuprinde pe ceilalți doi. Dacă se spune că cei care au iḥsān sunt cei mai aleși dintre robii lui Allah, nu există iḥsān fără Islam și credință. Preaînaltul spune:

﴿وَأَحْسِنُوٓاْ ۛ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ﴾

Faceți binele, căci Allah îi iubește pe cei care fac binele!
Coran 2:195, fragment

El, slăvit fie, spune:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَواْ وَّٱلَّذِينَ هُم مُّحْسِنُونَ﴾

Allah este alături de cei care se tem de El și de cei care fac binele.
Coran 16:128

Cel care are iḥsān este astfel prin Islamul, credința și evlavia sa și prin împlinirea poruncii lui Allah. De aceea este numit astfel; nu se poate închipui iḥsān fără Islam și credință.
Tot astfel, fratele meu, termenul *„credincioși"* îi cuprinde pe musulmani, fiindcă termenul *„credincioși"* este mai restrâns decât *„musulmani"*. Allah Preaînaltul spune:

﴿وَأَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُؤْمِنِينَ﴾

Allah este alături de credincioși.
Coran 8:19, fragment

Allah — măreț și preamărit fie El — spune:

﴿وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ﴾

Allah le-a făgăduit credincioșilor și credincioaselor grădini pe sub care curg râuri.

Coran 9:72, fragment

Credinciosul a fost numit astfel pentru acceptarea adevărului cu inima și pentru supunerea sa înaintea lui Allah, prin mădularele sale. Credincioșii sunt credincioși prin această acceptare, prin Islamul lor, prin îndeplinirea poruncii lui Allah și prin oprirea la hotarele puse de El, slăvit și preamărit fie.

يا رسول الله، أعطيت فلاناً وفلاناً وتركت فلاناً، وإني لأراه مؤمناً

Acest înțeles este dovedit și de hadithul lui Sa'd ibn Abī Waqqāṣ — Allah să fie mulțumit de el. El l-a întrebat pe Profet ﷺ atunci când acesta dăduse unor oameni și îi lăsase pe alții fără să le dea. Sa'd a spus: „O, Trimis al lui Allah! I-ai dat lui cutare și lui cutare, dar l-ai lăsat pe cutare, deși eu îl socotesc credincios." Profetul ﷺ a spus:

أو مسلماً

Sau musulman.

Răspunsul Profetului ﷺ în hadithul lui Sa'd

Saʿd și-a repetat vorbele, iar Profetul — pacea și binecuvântarea fie asupra lui — spunea:

أو مسلماً

Sau musulman.
Răspuns repetat în hadith

Scopul este să se arate că, atunci când Islamul și credința sunt menționate împreună, ele au două înțelesuri: unul mai restrâns și unul mai larg. Musulmanul este o categorie mai largă decât credinciosul, iar credinciosul este o categorie mai restrânsă decât musulmanul. Fiecare credincios este musulman, însă nu și invers. Când unul dintre termeni este menționat fără altă precizare, îl cuprinde pe celălalt, după cum s-a explicat mai înainte.
Aceasta este dovedită și de cuvintele lui ﷺ:

الإيمان بضع وسبعون شعبة

Credința are peste șaptezeci de ramuri.
Al-Bukhārī și Muslim

Iar într-o altă formulare:

بضع وستون شعبة فأفضلها قول لا إله إلا الله وأدناها

إماطة الأذى عن الطريق والحياء شعبة من الإيمان

Peste șaizeci de ramuri. Cea mai aleasă este rostirea: „Nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de Allah”; cea mai de jos este îndepărtarea a ceea ce face rău de pe drum, iar pudoarea este o ramură a credinței.
Al-Bukhārī și Muslim

Acest hadith arată că, atunci când credința este menționată fără altă precizare, ea cuprinde Islamul, călăuzirea, iḥsān-ul, evlavia și dreptatea. Credința, a cărei ramură cea mai înaltă este cuvântul *„Nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de Allah”*, iar cea mai de jos este îndepărtarea a ceea ce face rău de pe drum, reprezintă întreaga noastră religie: Islamul și credința. De aceea a spus:

فأفضلها قول لا إله إلا الله

Cea mai aleasă este rostirea: „Nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de Allah”.

Fragment din hadithul ramurilor credinței

Se știe că mărturisirea *„Nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de Allah”*, împreună cu mărturisirea că Muḥammad este Trimisul lui Allah, este primul stâlp al Islamului; totuși, aici el a așezat-o drept cea mai înaltă dintre însușirile credinței. Așadar, când credința este menționată fără altă precizare, ea cuprinde Islamul, stâlpii și faptele sale. La fel, când se spune numai credința în Allah sau credința în Allah și în Trimisul Său, ea cuprinde tot ceea ce Allah și Trimisul Său au legiferat: rugăciunea, zakātul, postul, pelerinajul, credința în îngeri, în Carte, în profeți, în Ziua de Apoi și în destin, cu binele și răul său. Toate acestea sunt cuprinse în denumirea credinței în Allah. Credința în Allah cuprinde credința în Numele și Atributele Sale, în existența Sa, în faptul că El este Domnul lumilor și că Lui I se cuvine adorarea. De asemenea, cuprinde credința în tot ceea ce Allah, slăvit și preamărit fie El, a vestit și a legiferat pentru robii Săi, în toți trimișii, în îngeri, în Cărți, în profeți și în tot ceea ce Allah și Trimisul Său ﷺ au vestit.

La fel este ceea ce se spune în Sunna despre aceasta, precum cuvintele lui ﷺ:

قل آمنت بالله ثم استقم

Spune: „Cred în Allah!", apoi rămâi drept.
Hadith citat de autor

În acestea sunt cuprinse toate cele vestite de Allah și de Trimisul Său și tot ceea ce Allah a legiferat pentru robii Săi. Din aceeași categorie sunt cuvintele Preaînaltului:

﴿إِنَّ ٱلَّذِينَ قَالُواْ رَبُّنَا ٱللَّهُ ثُمَّ ٱسْتَقَـٰمُواْ﴾

Cei care spun: „Domnul nostru este Allah!", apoi rămân drepți.
Coran 41:30, fragment

Adică ei au spus: *„Dumnezeul nostru, Creatorul nostru și Cel care ne dă cele de trebuință este Allah"* și au crezut în El cu o credință care cuprinde statornicia în ceea ce au adus Cartea lui Allah și Sunna Trimisului Său — pacea și binecuvântarea fie asupra lui.

În Coranul cel nobil, potrivit rânduielii lui Allah, slăvit și preamărit fie, unele relatări și istorisiri sunt desfășurate pe larg în anumite locuri și prezentate pe scurt în altele. Astfel, credinciosul și cel care caută cunoașterea învață aceste înțelesuri din Cartea lui Allah, slăvit fie El, în forma lor generală și în amănunțime. Apoi, forma scurtă și cea desfășurată și lămurită nu le mai provoacă nedumerire: fiecare are rostul ei.

Tot astfel, în unele locuri credința este menționată singură, iar în altele i se alătură anumite părți și ramuri ale ei, pentru a arăta că acea ramură se numără printre însușirile cele mai importante și mai mărețe. După cum Allah — măreț și preamărit fie El — spune:

﴿إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ﴾

Cei care cred, fac fapte bune, împlinesc rugăciunea și dau zakātul vor avea răsplata lor la Domnul lor.

Coran 2:277, fragment

Cuvintele Sale:

﴿وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ﴾

Împlinesc rugăciunea și dau zakātul.

Coran 2:277, fragment

Acestea fac parte din credință și din faptele bune, însă au fost menționate aici pentru a le arăta însemnătatea. La fel sunt cuvintele Sale, măreț și preamărit fie:

﴿فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلنُّورِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلْنَا﴾

Credeți, așadar, în Allah, în Trimisul Său și în lumina pe care am pogorât-o!

Coran 64:8, fragment

Lumina pogorâtă este cuprinsă în credința în Allah și în Trimisul Său și intră în aceasta atunci când este menționată fără altă precizare. Totuși, El a pomenit-o separat datorită măreției ei. La fel sunt cuvintele Sale — măreț și preamărit fie El:

﴿وَٱلۡعَصۡرِ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ لَفِي خُسۡرٍ إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَتَوَاصَوۡاْ بِٱلۡحَقِّ وَتَوَاصَوۡاْ بِٱلصَّبۡرِ﴾

Pe timp! Omul este în pierdere, în afara celor care cred, fac fapte bune, se îndeamnă unii pe alții la adevăr și se îndeamnă la răbdare.
Coran 103:1–3

Îndemnul reciproc la adevăr și îndemnul reciproc la răbdare fac parte din faptele bune, iar faptele bune fac parte din credință. Fapta a fost, așadar, alăturată credinței așa cum particularul este alăturat generalului. La fel, îndemnul reciproc la adevăr și la răbdare, față de cele dinaintea lor, reprezintă alăturarea particularului la general. Îndemnul reciproc la adevăr și la răbdare face parte din faptele bune; de aceea nu a fost menționat în alte versete. Allah, slăvit și preamărit fie El, spune:

﴿إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمۡ جَنَّٰتُ ٱلنَّعِيمِ﴾

Cei care cred și fac fapte bune vor avea grădinile desfătării.
Coran 31:8

Nu a menționat îndemnul reciproc la adevăr și la răbdare, fiindcă amândouă sunt cuprinse în faptă, prin cuvintele Sale:

﴿وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ﴾

Și fac fapte bune.
Coran 31:8, fragment

Amândouă sunt cuprinse și în credință atunci când aceasta este menționată fără altă precizare, fiindcă ea cuprinde tot ceea ce au vestit Allah și Trimisul Său, ceea ce a fost, ceea ce va fi la sfârșitul vremurilor, în Ziua Învierii, în Paradis și în Foc, precum și tot ceea ce Allah și Trimisul Său au poruncit și părăsirea a ceea ce Allah și Trimisul Său au interzis. Toate acestea intră în credința menționată fără altă precizare. Allah, slăvit fie, a pomenit separat unele fapte și părăsirea unor păcate pentru a alătura particularul generalului.
Tot astfel, când sunt prezentate temeliile credinței, uneori sunt pomenite împreună aceste șase temelii, după cum în versetul nobil:

﴿لَّيْسَ ٱلْبِرَّ أَن تُوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ قِبَلَ ٱلْمَشْرِقِ﴾

Dreptatea nu stă în a vă îndrepta fețele către răsărit.
Coran 2:177, fragment

În el a menționat cinci, iar destinul l-a menționat în alte versete, după cum Allah — măreț și preamărit fie El — spune:

﴿إِنَّا كُلَّ شَىْءٍ خَلَقْنَـٰهُ بِقَدَرٍ﴾

Noi am creat fiecare lucru după un destin hotărât.
Coran 54:49

Și în cuvintele Sale, slăvit și preamărit fie:

﴿مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِى كِتَـٰبٍ﴾

Nicio nenorocire nu se abate asupra pământului și nici asupra voastră fără să fie într-o Carte.
Coran 57:22, fragment

Și în alte versete. În unele versete sunt menționate doar câteva dintre aceste temelii, nu toate. La fel, în hadith sunt pomenite uneori câteva dintre aceste temelii, iar în hadithul lui Jibrīl sunt menționate toate șase. În unele hadithuri se vorbește numai despre credința în Allah, cum este hadithul:

قل آمنت بالله ثم استقم

Spune: „Cred în Allah!", apoi rămâi drept.
Hadith citat de autor

Iar în altele, despre credința în Allah și în Ziua de Apoi. Aceasta deoarece credința în Allah și în Ziua de Apoi cuprinde tot ceea ce Allah și Trimisul Său au poruncit. Credința omului în Allah și în Ziua de Apoi îl îndeamnă să facă tot ceea ce Allah și Trimisul Său au poruncit și să părăsească ceea ce Allah și Trimisul Său au interzis. De aceea, unele texte s-au limitat la credința în Allah și în Ziua de Apoi: pe cel care crede corect în Allah și în Ziua de Apoi, credința sa îl îndeamnă să împlinească ceea ce Allah și Trimisul Său au poruncit și să părăsească ceea ce Allah și Trimisul Său au interzis.

Aceasta îl îndeamnă să împlinească ceea ce Allah i-a făcut obligatoriu, să părăsească ceea ce Allah i-a interzis și să se oprească la hotarele puse de El, slăvit și preamărit fie. Din aceeași categorie sunt cuvintele Sale — măreț și preamărit fie El:

﴿إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱلَّذِينَ هَادُواْ وَٱلنَّصَٰرَىٰ وَٱلصَّٰبِـِٔينَ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْأَخِرِ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

Cei care cred, cei care urmează iudaismul, creștinii și sabeenii, aceia care cred în Allah și în Ziua de Apoi și fac fapte bune vor avea răsplata lor la Domnul lor; ei nu vor avea de ce să se teamă și nu vor fi mâhniți.

Coran 2:62

Credința în ceea ce s-a menționat este indispensabilă. Cel care nu crede în acestea este necredincios față de Allah — măreț și preamărit fie El — chiar dacă arată Islamul și credința. Necredința sa într-una dintre cele șase temelii ori într-un alt lucru cunoscut în mod necesar ca făcând parte din religia lui Allah, potrivit dovezilor cunoscute, îl face necredincios față de Allah, iar ceea ce mărturisește în afara acestuia nu îi folosește. Această religie trebuie acceptată în întregime și trebuie împlinită credința în toate cele pe care le cuprinde. Cel care crede într-o parte și tăgăduiește alta este cu adevărat necredincios, după cum Preaînaltul spune:

﴿إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُواْ بَيْنَ ٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُواْ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا ۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَٰفِرُونَ حَقًّا ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا﴾

Cei care nu cred în Allah și în trimișii Săi, vor să facă deosebire între Allah și trimișii Săi și spun: „Credem în unii și nu credem în alții”, voind să aleagă o cale între acestea, aceștia sunt cu adevărat necredincioșii. Iar necredincioșilor le-am pregătit o pedeapsă umilitoare.

Coran 4:150–151

Credința în Allah, în Numele și Atributele Sale

Prin aceasta, credinciosul înțelege măreția acestor temelii și faptul că ele sunt indispensabile. Credința în Allah cuprinde credința în ceea ce Allah a vestit despre Sine, despre Numele și Atributele Sale, ori în ceea ce Trimisul — pacea și binecuvântarea fie asupra lui — a vestit despre Numele și Atributele lui Allah. Toate acestea sunt cuprinse în credința în Allah. Ea cuprinde faptul că El este Domnul lumilor, Creatorul și Dătătorul celor de trebuință, desăvârșit în Ființa, Numele, Atributele și faptele Sale. Cuprinde faptul că El, slăvit și preamărit fie, a trimis trimișii, a pogorât Cărțile, a hotărât lucrurile și le-a cunoscut înainte de existența lor, că are putere asupra oricărui lucru și cunoaște orice lucru. Printre cele mai cuprinzătoare texte din Cartea cea puternică asupra acestora se află cuvintele Sale, slăvit fie:

﴿قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدٌۢ﴾

Spune: „El este Allah, Unicul! Allah, Cel de care toate au nevoie. El nu a născut și nu a fost născut și nimeni nu Îi este egal.”

Coran 112:1–4

Și cuvintele Sale, slăvit fie:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِۦ شَىْءٌ ۖ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ﴾

Nimic nu este asemenea Lui, iar El este Cel care Aude totul, Cel care Vede totul.

Coran 42:11, fragment

Și cuvintele Sale — măreț și preamărit fie El:

﴿فَلَا تَضْرِبُوا۟ لِلَّهِ ٱلْأَمْثَالَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾

Nu-I faceți, așadar, asemănări lui Allah! Allah știe, iar voi nu știți.

Coran 16:74

Și cuvintele Sale — măreț și preamărit fie El:

﴿هَلْ تَعْلَمُ لَهُۥ سَمِيًّا﴾

Oare cunoști pe cineva asemenea Lui?

Coran 19:65, fragment

Și alte versete asemenea, care arată desăvârșirea Sa, slăvit fie. El, slăvit și preamărit fie, are Atributele desăvârșirii și este mai presus de orice însușire de lipsă și neajuns. El este așa cum a vestit despre Sine și cum a vestit despre El Trimisul Său Muḥammad — pacea și binecuvântarea fie asupra lui. Ale Lui sunt Numele cele mai frumoase și Atributele cele mai înalte.

Credinciosul trebuie să creadă în tot ceea ce Allah și Trimisul Său au vestit despre Numele și Atributele lui Allah și să le primească așa cum au venit, fără să le schimbe, să le înlocuiască, să le adauge ori să le scadă ceva. El le primește fără denaturare, negare, precizarea felului lor sau asemănare cu făpturile, ci le afirmă așa cum le-au afirmat înaintașii drepți.

Printre acestea sunt înălțarea deasupra Tronului, coborârea, Fața, Mâna, îndurarea, cunoașterea, mânia, voința și altele. Toate sunt Atribute ale lui Allah — măreț și preamărit fie El — pe care I le afirmăm așa cum au venit în Cartea cea puternică și în Sunna autentică. Le afirmăm așa cum I le-au afirmat înaintașii drepți dintre adepții Sunnei și comunității și așa cum I le-au afirmat trimișii — pacea și binecuvântările fie asupra lor. Spunem: El S-a înălțat deasupra Tronului într-un fel potrivit măreției și slavei Sale, nu așa cum spun Jahmiyya, că *„a pus stăpânire"*. El nu este în postura cuiva care a fost biruit; nimeni nu se poate impune asupra Lui. El stăpânește orice lucru și îl supune. Însă înălțarea deasupra Tronului este un Atribut aparte, însemnând înălțare și ridicare. El este deasupra făpturilor Sale, înălțat deasupra Tronului Său într-un fel potrivit Lui, slăvit fie. Nu seamănă cu făpturile Sale în niciunul dintre Atributele Sale — măreț și preamărit fie El. Înțelesul înălțării este cunoscut, după cum Mālik — Allah să aibă milă de el — a spus: *„Înălțarea este cunoscută, felul ei este necunoscut, credința în ea este obligatorie, iar întrebarea despre felul ei este o inovație."* La fel a spus Rabīʿa, învățătorul imamului Mālik — Allah să aibă milă de amândoi —, după cum a spus și Umm Salama — Allah să fie mulțumit de ea — și după cum au spus adepții Sunnei și comunității.

Atributele sunt cunoscute, felul lor este necunoscut, iar credința în ele este obligatorie. Aceasta este calea urmată cu toate Atributele: cunoașterea, îndurarea, mânia, Fața, Mâna, Piciorul, degetele și celelalte menționate în versete și în Sunna autentică. Calea lor este una singură. La fel, credem în hadithul coborârii și îi afirmăm înțelesul pentru Allah într-un fel potrivit Lui; numai El îi cunoaște felul. Spunem că El coboară, fără să precizăm cum, după cum voiește El, slăvit și preamărit fie, o coborâre potrivită slavei și măreției Sale, care nu contrazice înălțimea Sa și faptul că El este deasupra tuturor. Ea nu seamănă cu coborârea făpturilor.

La fel, înălțarea Sa deasupra Tronului nu contrazice cunoașterea și cuprinderea tuturor lucrurilor și faptul că El este alături de robii Săi și alături de cei care Îl ascultă, prin cunoașterea și veghea Sa. După cum El, slăvit și preamărit fie, spune:

﴿وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ﴾

El este cu voi oriunde v-ați afla.
Coran 57:4, fragment

Aceasta nu contrazice înălțimea Sa și înălțarea deasupra Tronului. El este cu noi prin cunoașterea și veghea Sa și este deasupra Tronului, slăvit și preamărit fie, așa cum voiește și așa cum a vestit, fără denaturare și fără precizarea felului. El este alături de cei apropiați Lui și de cei care Îl ascultă prin cunoașterea Sa, dar și prin sprijinul, grija, ocrotirea și ajutorul Său pentru ei.
Sunt, așadar, două înțelesuri: însoțirea generală, care presupune cunoașterea, cuprinderea și vederea robilor, fără ca ceva să-I fie ascuns; și însoțirea specială, alături de profeții Săi și de cei care Îl ascultă. Așa cum El, slăvit fie, spune:

﴿إِنَّنِي مَعَكُمَآ أَسْمَعُ وَأَرَىٰ﴾

Eu sunt cu voi doi: aud și văd.
Coran 20:46, fragment

Și în cuvintele Sale:

﴿لَا تَحْزَنْ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَنَا﴾

Nu te mâhni! Allah este cu noi.
Coran 9:40, fragment

Și, de asemenea:

﴿وَٱصۡبِرُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ﴾

Fiți răbdători! Allah este alături de cei răbdători.
Coran 8:46, fragment

Și altele asemenea. Aceasta este o însoțire specială, care presupune păstrare, ocrotire, sprijin și călăuzire către reușită, împreună cu cunoașterea și veghea Sa. După cum El — măreț și preamărit fie — spune:

﴿وَهُوَ مَعَكُمۡ أَيۡنَ مَا كُنتُمۡ﴾

El este cu voi oriunde v-ați afla.
Coran 57:4, fragment

Nu înseamnă că El Se află în toate locurile, așa cum spun Jahmiyya, Muʿtazila și cei asemenea lor. Preaînalt este Allah, cu mult deasupra spuselor lor! Allah, slăvit și preamărit fie, este deasupra făpturilor Sale și deasupra Tronului Său, așa cum a vestit, iar cunoașterea Sa se află în orice loc. El nu este amestecat cu făpturile Sale, slăvit și preamărit fie. Adepții Sunnei și comunității cuprind în credința în Allah tot ceea ce Allah și Trimisul Său au vestit despre El, precum și credința în toate Numele și Atributele Sale. Toate acestea sunt pentru ei cuprinse în credința în Allah, atunci când ea este menționată fără altă precizare. Ei cred în El ca Domn și ca Cel adorat pe drept și cred că este desăvârșit în Ființa, Numele, Atributele și faptele Sale. El creează, dă cele de trebuință, oferă și oprește, coboară și înalță, având și celelalte Atribute ale desăvârșirii. El este Cel adorat pe drept, Creatorul Atoateștiutor, Cel care le dă robilor Săi cele de trebuință și Cel care are putere asupra oricărui lucru.

Toate aceste Atribute nu seamănă cu atributele făpturilor Sale. Ale Sale sunt potrivite Lui — măreț și preamărit fie —, iar ale noastre sunt potrivite nouă. Atributele Sale sunt dăinuitoare și

desăvârșite, pe când cele ale robilor au lipsuri și se sting. Toate acestea sunt cuprinse în credința în Allah — măreț și preamărit fie El.

Credința în îngeri

Credința în îngeri cuprinde credința în ei în general și în amănunt. Îngerii sunt de două feluri: unii ne sunt cunoscuți, fiindcă ne-au fost numiți; credem în ei și în numele lor, precum Jibrāʾīl, Mīkāʾīl, Isrāfīl și Îngerul Morții și alții asemenea. În privința celorlalți, credem că Allah are îngeri, după cum ne-a vestit El, slăvit și preamărit fie. Allah — măreț și preamărit fie El — spune:

﴿بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ لَا يَسْبِقُونَهُۥ بِٱلْقَوْلِ وَهُم بِأَمْرِهِۦ يَعْمَلُونَ﴾

Dimpotrivă, ei sunt robi cinstiți. Ei nu-I iau înainte în vorbire și lucrează după porunca Sa.

Coran 21:26–27, fragment

Credem că ei au felurite îndatoriri: unii sunt însărcinați să ne păzească și să ne scrie faptele; alții străbat pământul, sunt de față la adunările în care Allah este pomenit și ascultă pomenirea; alții se succed asupra noastră zi și noapte; unii poartă Tronul și mai sunt și alte categorii. În hadithul autentic se spune:

أنه يدخل البيت المعمور الذي في السماء السابعة كل يوم سبعون ألف ملك ثم لا يعودون إليه آخر ما عليهم

În Casa cea Populată, aflată în al șaptelea cer, intră în fiecare zi șaptezeci de mii de îngeri, care apoi nu se mai întorc acolo, aceasta fiind ultima lor intrare.

Hadith autentic citat de autor

Aceasta arată mulțimea lor și faptul că sunt oștiri pe care numai Allah — măreț și preamărit fie El — le poate număra. Credem în ei în general și în amănunt: sunt robi cinstiți, nu sunt oameni și nu sunt djinni, ci o altă făptură, creată din lumină, după cum se spune în hadithul autentic:

خلقت الملائكة من النور وخلق الجان من مارج من نار
وخلق آدم مما وصف لكم

Îngerii au fost creați din lumină, djinnii au fost creați din flacăra unui foc, iar Ādam a fost creat din ceea ce v-a fost descris.
Muslim, de la ʿĀ'ișa

Muslim l-a relatat în Ṣaḥīḥ-ul său de la ʿĀ'ișa — Allah să fie mulțumit de ea —, de la Profet ﷺ. Ei iau felurite înfățișări, după cum voiește Allah — măreț și preamărit fie El —, au îndatoriri și însușiri potrivite lor. Unele dintre acestea ne sunt cunoscute din Sunna, cum ar fi venirea lui Jibrīl uneori în înfățișarea unui om, alteori în înfățișarea altuia și uneori în înfățișarea în care Allah l-a creat, având șase sute de aripi. Alteori a venit în înfățișarea unui om necunoscut, atunci când a întrebat despre Islam, credință și celelalte.

Scopul este să se arate că ei iau înfățișările pe care Allah — slăvit și preamărit fie El — le voiește. Ei au o alcătuire pe care Allah o cunoaște și au aripi, după cum Allah a vestit în măreața Sa Carte, în sura Fāṭir, precum și alte însușiri pe care Allah — măreț și preamărit fie El — le-a vestit în Carte și Sunna. Credem în ceea ce a fost explicat în amănunt în Carte și Sunna și credem în ei în general în privința lucrurilor care nu ne sunt cunoscute despre starea și însușirile lor.

Credința în Cărțile revelate

La fel este chestiunea Cărților; principiul este același. Credinciosul crede în Cărțile lui Allah în general și în faptul că Allah are Cărți pe care le-a pogorât trimișilor și profeților Săi, pe care noi nu le putem număra. Credem în ele și în ceea ce cuprind, în general; amănuntele lor și ceea ce se află în ele sunt cunoscute de Allah, slăvit și preamărit fie. Unele ne-au fost numite, precum Tora, Evanghelia, Psalmii, Foile lui Mūsā și ale lui Ibrāhīm și Cartea cea măreață, nobilul Coran. Credem în aceste Cărți care ne-au fost numite. Cât despre cele care nu ne-au fost numite, credem că Allah are Cărți pogorâte trimișilor și profeților Săi, pe care numai El, slăvit și preamărit fie, le poate număra și le cunoaște. Nu cunoaștem despre ele decât ceea ce a fost transmis autentic de la Trimis ﷺ.

Credința în trimiși și în Ziua de Apoi

La fel, în privința trimișilor — pacea și binecuvântările fie asupra lor — există credință în amănunt și credință în general. Credem în ei în general și în faptul că Allah are trimiși pe care i-a trimis oamenilor, având misiunea de a-i chema la Allah. Preaînaltul spune:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَٱجْتَنِبُوا۟ ٱلطَّٰغُوتَ﴾

Am trimis în fiecare comunitate un trimis: „Adorați-L pe Allah și feriți-vă de ṭāghūt!”
Coran 16:36, fragment

Și spune:

﴿وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِيٓ إِلَيْهِ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعْبُدُونِ﴾

Nu am trimis înaintea ta niciun trimis fără să-i revelăm: „Nu există nicio divinitate demnă de adorare în afară de Mine; adorați-Mă, așadar!”
Coran 21:25

Allah are trimiși pe care i-a trimis robilor Săi, ca vestitori și avertizatori. Numărul și numele tuturor sunt cunoscute de Allah, slăvit și preamărit fie. În hadithul lui Abū Dharr și în alte relatări

care îl întăresc, precum hadithul lui Abū Umāma și altele, se spune că trimișii au fost puțin peste trei sute zece; însă lanțurile lor de transmitere nu sunt lipsite de neajunsuri. Cât despre profeți, într-una dintre relatări se spune că au fost o sută douăzeci și patru de mii, iar în alta, o sută douăzeci de mii. Însă, după cum s-a arătat, lanțurile acestor relatări au neajunsuri.
Pe scurt, profeții și trimișii sunt numeroși, însă numărul lor cert este cunoscut de Allah, slăvit și preamărit fie. Noi trebuie să credem în general că Allah are trimiși și profeți pe care i-a trimis ca să lămurească adevărul și să călăuzească făpturile. După cum Allah — măreț și preamărit fie El — spune:

﴿وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّآ إِذَا تَمَنَّىٰٓ أَلْقَى ٱلشَّيْطَٰنُ فِىٓ أُمْنِيَّتِهِۦ﴾

Nu am trimis înaintea ta niciun trimis și niciun profet fără ca, atunci când recita, Satana să arunce ceva în recitarea sa.
Coran 22:52, fragment

El, slăvit și preamărit fie, spune:

﴿مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَآ أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ﴾

Muḥammad nu este tatăl niciunuia dintre bărbații voștri, ci Trimisul lui Allah și încheietorul profeților.
Coran 33:40, fragment

Allah — măreț și preamărit fie El — spune:

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِٱلْبَيِّنَٰتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْمِيزَانَ لِيَقُومَ ٱلنَّاسُ بِٱلْقِسْطِ﴾

I-am trimis pe trimișii Noștri cu dovezile limpezi și am pogorât împreună cu ei Cartea și balanța, pentru ca oamenii să păstreze dreptatea.

Coran 57:25, fragment

Allah are, așadar, mulți trimiși și profeți. Unii ne-au fost numiți, iar pe alții numai El — slăvit și preamărit fie — îi poate număra. Credem în toți aceștia, în amănunt și în general. Ei sunt numeroși, iar misiunea lor este măreață: chemarea la unicitatea lui Allah, oprirea oamenilor de la a-I face asociați, explicarea legilor Sale, poruncirea a ceea ce Allah a poruncit și interzicerea a ceea ce Allah a interzis. Aceasta este misiunea lor.

Credem în amănunt în cei care ne-au fost numiți, precum Nūḥ, Ibrāhīm, Mūsā, ʿĪsā, Dāwūd, Sulaymān, Hūd, Ṣāliḥ și alții, iar dintre cei dinaintea lor, Ādam. În unele relatări, prin hadithul lui Abū Dharr și altele, se spune că Ādam este un profet căruia Allah i-a vorbit și pe care l-a învățat. În altele se spune că a fost trimis. Nu există îndoială că i s-a revelat și că urma o Lege de la Allah. Îndoiala privește numai dacă a fost profet și trimis sau numai profet; relatările diferă în această privință. Scopul este să se arate că Ādam face fără îndoială parte dintre profeți și urma o Lege. Hadithul despre adunarea oamenilor în Ziua Învierii și despre venirea credincioșilor la Nūḥ, când îi vor spune:

يا نوح، أنت أول رسول أرسله الله إلى أهل الأرض

O, Nūḥ! Tu ești primul trimis pe care Allah l-a trimis oamenilor de pe pământ.

Hadithul mijlocirii citat de autor

Acest hadith este folosit drept dovadă că Nūḥ este primul dintre trimiși, iar Ādam este numai profet, căruia Allah i-a vorbit. Dacă s-ar dovedi autentic că a fost trimis, înțelesul ar fi că a fost trimis către urmașii săi, spre deosebire de Nūḥ, care a fost trimis la poporul său, iar aceștia erau oamenii de pe pământ în vremea aceea. Ādam a fost trimis urmașilor săi cu o Lege aparte, înainte ca politeismul să apară. Nūḥ a fost trimis la poporul său, care era în acel timp întreaga omenire, după apariția politeismului pe pământ. Astfel nu mai rămâne nicio contradicție între faptul că Ādam ar fi fost trimis — dacă hadithul este autentic — și faptul că Nūḥ este primul trimis care a fost trimis oamenilor de pe pământ.

Credința în Ziua de Apoi

La fel vorbim și despre a cincea temelie, credința în Ziua de Apoi. Credem în ea în general și în amănunt. Credem în cele pe care Allah le-a numit dintre lucrurile Vieții de Apoi, precum Paradisul, Focul, podul Ṣirāṭ, balanța și celelalte. În privința celor care nu au fost pomenite amănunțit în versete și în hadithurile autentice, credem în ele în general.

Credința în destin

La fel este destinul, cea de-a șasea temelie. Credem în el așa cum îl arată textele. Potrivit adepților Sunnei, credința în el cuprinde patru lucruri:

1. Cunoașterea lui Allah
Primul lucru este cunoașterea faptului că Allah, slăvit și preamărit fie El, a cunoscut toate lucrurile și le-a cuprins în întregime; nimic nu-I este ascuns. El, slăvit fie, cunoaște orice lucru, după cum Allah — măreț și preamărit fie El — spune:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾

Allah cunoaște orice lucru.
Coran 9:115, fragment

Prin aceasta li se răspunde extremiștilor Qadariyya și Muʿtazila care au negat această cunoaștere. Al-Ṣāfiʿī — Allah să aibă milă de el — a spus despre ei: *„Dezbateți cu ei pe tema cunoașterii: dacă o recunosc, sunt învinși, iar dacă o neagă, au tăgăduit."* Aceasta deoarece afirmația noastră că Allah cunoaște lucrurile reprezintă credința în destin: lucrurile nu-I sunt ascunse, iar ele nu se pot petrece împotriva cunoașterii Sale, fiindcă altfel aceasta ar însemna necunoaștere.

Dacă neagă aceasta și spun că El, slăvit fie, nu cunoaște lucrurile decât după ce ele există, aceasta este necredință și rătăcire, tăgăduirea lui Allah, slăvit și preamărit fie, și atribuirea necunoașterii Lui. Este un neajuns grav, care îl face necredincios pe cel care îl afirmă.

2. Scrierea

Al doilea lucru este scrierea: Allah, slăvit fie, a scris lucrurile. După cum Allah — măreț și preamărit fie El — spune:

﴿مَآ أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَآ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ﴾

Nicio nenorocire nu se abate asupra pământului și nici asupra voastră fără să fie într-o Carte, înainte de a o aduce la existență. Acest lucru este ușor pentru Allah.

Coran 57:22

El, slăvit fie, spune:

﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۗ إِنَّ ذَٰلِكَ فِى كِتَٰبٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ﴾

Oare nu știi că Allah cunoaște ceea ce este în cer și pe pământ? Acestea se află într-o Carte. Acest lucru este ușor pentru Allah.

Coran 22:70

Scopul este să se arate că El, măreț și preamărit fie, a scris toate lucrurile, după cum dovedesc cele două versete de mai înainte și cuvintele Sale ﷺ din hadithul lui ʿAbd Allāh ibn ʿAmr ibn al-ʿĀṣ:

إن الله كتب مقادير الخلائق قبل أن يخلق السماوات والأرض بخمسين ألف سنة وعرشه على الماء

Allah a scris destinele făpturilor cu cincizeci de mii de ani înainte de a crea cerurile și pământul, iar Tronul Său era pe apă.

Muslim

Muslim l-a relatat în Ṣaḥīḥ-ul său. Scrierea celor pe care El, slăvit fie, le-a adus, le va aduce sau le hotărăște să existe este, așadar, un lucru cunoscut, adus de textele Cărții lui Allah și ale Sunnei Trimisului Său — pacea și binecuvântarea fie asupra lui. Trebuie să credem în aceasta și să avem convingerea că Allah a scris toate lucrurile, le-a cunoscut și le-a cuprins pe toate și că nimic nu-I este ascuns. El, slăvit fie, cunoaște orice lucru și are putere asupra oricărui lucru. După cum Allah — măreț și preamărit fie El — spune:

﴿لِتَعْلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾

Ca să știți că Allah are putere asupra oricărui lucru și că Allah a cuprins orice lucru cu știința Sa.

Coran 65:12, fragment

3. Voința Sa care se împlinește

Al treilea lucru este voința Sa care se împlinește: ceea ce Allah voiește se petrece, iar ceea ce nu voiește nu se petrece. În stăpânirea Sa nu are loc nimic în afara voinței Sale — măreț și preamărit fie El. Ceea ce voiește Allah se petrece, chiar dacă oamenii nu vor, iar ceea ce El nu voiește nu se petrece, chiar dacă oamenii vor. Trebuie să credem în această voință: ceea ce Allah voiește se petrece, iar ceea ce nu voiește nu se petrece. Allah — măreț și preamărit fie El — spune:

﴿لِمَن شَآءَ مِنكُمۡ أَن يَسۡتَقِيمَ وَمَا تَشَآءُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلۡعَٰلَمِينَ﴾

Pentru acela dintre voi care voiește să rămână drept. Dar voi nu puteți voi decât dacă voiește Allah, Domnul lumilor.

Coran 81:28–29

El, slăvit fie, spune:

﴿فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ وَمَا يَذۡكُرُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُۚ هُوَ أَهۡلُ ٱلتَّقۡوَىٰ وَأَهۡلُ ٱلۡمَغۡفِرَةِ﴾

Cel care voiește își aduce aminte de el. Însă ei nu-și vor aduce aminte decât dacă voiește Allah. El este Cel de care se cuvine să te temi și Cel care iartă.

Coran 74:55–56

Scopul este să se arate că a Lui este voința desăvârșită, care se împlinește.

﴿إِنَّمَآ أَمۡرُهُۥٓ إِذَآ أَرَادَ شَيۡـًٔا أَن يَقُولَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ﴾

Când voiește un lucru, porunca Sa este numai să-i spună: „Fii!”, iar el este.

Coran 36:82

4. Puterea Sa de a crea

Al patrulea lucru este puterea Sa asupra lucrurilor, crearea și aducerea lor la existență. Trebuie să credem că El, slăvit fie, are putere asupra oricărui lucru și este Creatorul Atoateștiutor. Toate lucrurile existente sunt create și aduse la existență de El, și la fel vor fi cele viitoare. Nimeni nu Îi este asociat în aceasta. El este Creatorul și Dătătorul celor de trebuință, are putere asupra oricărui lucru și cunoaște orice lucru. După cum El, slăvit fie, spune:

﴿ٱللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَيۡءٖۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ وَكِيلٞ﴾

Allah este Creatorul oricărui lucru și El este Chezaș pentru orice lucru.

Coran 39:62

Credința în destin cuprinde toate acestea: credința în cunoașterea și scrierea lucrurilor de către El, credința că ceea ce El voiește se petrece, iar ceea ce nu voiește nu se petrece, și credința că El este Creatorul oricărui lucru și Cel care creează și aduce la existență toate lucrurile, slăvit și preamărit fie.

Aceasta le răspunde celor care afirmă contrariul, dintre Muʿtazila și alții. Cel care neagă voința lui Allah și spune că în stăpânirea Sa există ceea ce El nu voiește Îl tăgăduiește pe Allah — măreț și preamărit fie El — și Îi atribuie un neajuns. Trebuie să credem că El are putere asupra oricărui lucru și că ceea ce El voiește se petrece, iar ceea ce El voiește prin voința Sa care rânduiește existența se petrece. Însă unora le sunt neclare aceste lucruri aduse de trimiși; trebuie să le fie explicate prin dovezi și să le fie lămurită deosebirea dintre voința prin care El rânduiește existența, al cărei obiect se împlinește negreșit, așa cum este menționată în cuvintele Sale:

﴿إِنَّمَآ أَمْرُهُۥٓ إِذَآ أَرَادَ شَيْـًٔا أَن يَقُولَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ﴾

Când voiește un lucru, porunca Sa este numai să-i spună: „Fii!”, iar el este.

Coran 36:82

Și voința legată de Lege, al cărei obiect poate să nu se împlinească în cazul unora dintre oameni. Ea este cea menționată în cuvintele Sale, slăvit fie:

﴿يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ﴾

Allah voiește să vă lămurească, să vă călăuzească pe căile celor dinaintea voastră și să vă primească pocăința.

Coran 4:26, fragment

Se știe că unii oameni au murit în neștiința lor și fără să se pocăiască. Preaînaltul spune:

﴿يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُخَفِّفَ عَنكُمْ﴾

Allah voiește să vă ușureze.
Coran 4:28, fragment

Aceasta este voința legată de Lege: El, slăvit fie, le-a ușurat unora, dar nu și altora. Înțelesul este că a poruncit aceasta, a fost mulțumit de acest lucru și l-a iubit; totuși, unora dintre oameni le-a dat reușita de a-l urma, iar altora nu. Din aceeași categorie este și ceea ce se spune în hadithul autentic:

إن الله سبحانه يقول يوم القيامة لبعض المشركين لو كان لك مثل الأرض ذهباً أكنت مفتدياً به فيقول نعم فيقول الله سبحانه له قد أردت منك ما هو أدنى من ذلك وأنت في صلب أبيك آدم أردت منك ألا تشرك بي شيئاً فأبيت إلا الشرك

Allah, slăvit fie, îi va spune în Ziua Învierii unuia dintre politeiști: „Dacă ai avea aur cât pământul, l-ai da ca răscumpărare?" El va spune: „Da." Allah, slăvit fie, îi va spune: „Ți-am cerut ceva mai mic decât aceasta, pe când erai în șalele tatălui tău Ādam: ți-am cerut să nu-Mi asociezi nimic, însă tu ai refuzat orice în afară de politeism."
Hadith autentic citat de autor

Adică El a voit, prin Lege, ca tu să nu-I asociezi nimic, prin ceea ce au transmis trimișii: porunca de a-L adora numai pe El și interdicția de a-I face asociați. Însă cele mai multe făpturi au

refuzat orice în afară de a-I face asociați lui Allah — măreț și preamărit fie El — și nu au primit această voință legată de Lege.

Cel care crede în aceste patru lucruri — cunoașterea tuturor lucrurilor de către Allah, slăvit fie, scrierea lor, voința Sa cu privire la cele care există și faptul că El, slăvit fie, este Creatorul și Cel care le aduce la existență — crede în destin cu o credință deplină. Cel care este deficitar în acestea este deficitar în credința în destin și nu urmează în aceasta călăuzirea adepților Sunnei și comunității. El nu crede în destin așa cum este în realitate, ci crede într-o parte și tăgăduiește alta.

Această credință în destin nu înseamnă că robul este constrâns, fără voință și fără dorință, ca o frunză purtată de vânt încoace și încolo sau ca o pană în aer, contrar celor care susțin constrângerea, dintre Qadariyya, Jahmiyya și alții. Dimpotrivă, el are alegere și voință și are rațiune prin care deosebește lucrurile. Însă această dorință, voință și alegere nu se împlinesc decât în urma voinței lui Allah, slăvit și preamărit fie. După cum Preaînaltul spune:

﴿لِمَن شَآءَ مِنكُمۡ أَن يَسۡتَقِيمَ وَمَا تَشَآءُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلۡعَٰلَمِينَ﴾

Pentru acela dintre voi care voiește să rămână drept. Dar voi nu puteți voi decât dacă voiește Allah, Domnul lumilor.

Coran 81:28–29

Așadar, într-o privință el are alegere, iar în alta este supus rânduielii. Allah i-a dat rațiune și vedere, i-a dat dovezi și unelte și l-a făcut în stare de credință și de faptă. El poate să facă, după cum poate să nu facă; are voință și dorește.

El are voință și dorință, poate să se îndepărteze de păcat, poate să asculte sau să nu asculte, poate să dea milostenie sau să se abțină. Pe de altă parte, el este supus rânduielii: nu are voință decât în urma voinței lui Allah și nici alegere decât în urma alegerii lui Allah. Nu este independent în lucruri; are o voință și o dorință proprii, însă acestea sunt după voința și dorința lui Allah. De aceea, Allah — măreț și preamărit fie El — spune:

﴿هُوَ ٱلَّذِى يُسَيِّرُكُمْ فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ﴾

El este Cel care vă poartă pe uscat și pe mare.
Coran 10:22, fragment

Omul merge, este purtat de rânduială și i se ușurează ceea ce a fost creat să facă. El merge folosind rațiunea, alegerea și voința pe care Allah i le-a dat; este supus celor cuprinse mai dinainte în cunoașterea lui Allah despre destin și îi este ușurat ceea ce a fost creat să facă, bine sau rău. El nu se poate împotrivi celor hotărâte de Allah și nici nu poate ieși din ele, fiind totodată îndrumat către ceea ce a fost creat să facă. După cum Profetul ﷺ a spus:

اعملوا فكل ميسر لما خلق له أما أهل السعادة فييسرون لعمل أهل السعادة وأما أهل الشقاوة فسييسرون لعمل أهل الشقاوة

Lucrați, căci fiecăruia îi este ușurat ceea ce a fost creat să facă. Celor care sunt dintre oamenii fericirii li se vor ușura faptele oamenilor fericirii, iar celor care sunt dintre oamenii nenorocirii li se vor ușura faptele oamenilor nenorocirii.
Al-Bukhārī și Muslim, de la ʿAlī ibn Abī Ṭālib

Apoi Profetul ﷺ a recitat:

﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَٱتَّقَىٰ وَصَدَّقَ بِٱلْحُسْنَىٰ
فَسَنُيَسِّرُهُۥ لِلْيُسْرَىٰ﴾

Celui care dăruiește, se teme de Allah și crede în răsplata cea bună îi vom ușura calea spre ușurință.
Coran 92:5–7

Și versetul care urmează acestora. Acest hadith este unanim recunoscut ca autentic, fiind relatat de ʿAlī ibn Abī Ṭālib — Allah să fie mulțumit de el. Prin aceasta, credinciosul cunoaște deosebirea dintre crezul înaintașilor drepți și crezul Muʿtazila, al Qadariyya care neagă destinul și al Qadariyya care susțin constrângerea.

Dreptate în cercetarea părerilor

Cei care susțin constrângerea au exagerat în afirmarea destinului, până când au spus că robul nu are voință și nici dorință. Au greșit în aceasta, însă au avut dreptate în credința în destin. Cei care neagă destinul au exagerat în negarea lui și au greșit în mod grav prin această exagerare, însă au avut dreptate în afirmarea voinței și alegerii robului. Au greșit făcându-l independent de Allah în acestea. Adepții Sunnei și comunității au luat ceea ce era adevărat la ambele grupări și au lăsat neadevărul lor.

Tot astfel, când cei care urmează adevărul le răspund celor aflați în neadevăr, ei trebuie să cerceteze amănunțit și să fie drepți. Să le spună: *„Ați spus cutare și cutare. Suntem de acord cu voi în aceasta, dar nu în cealaltă. Suntem alături de voi în adevărul pe care l-ați susținut, precum credința în destin, însă nu suntem de acord că robul este constrâns: el are alegere și voință."* Muʿtazila și celor asemenea lor li se spune: *„Suntem de acord că robul are voință și alegere, însă nu suntem de acord să-I atribuiți necunoaștere lui Allah, slăvit fie, ori să negați cunoașterea și voința Sa."*

La fel li se spune șiiților: *„Suntem de acord cu voi în iubirea familiei Profetului și în iubirea lui ʿAlī — Allah să fie mulțumit de el și să-l mulțumească —, fiindcă el și cei care i-au urmat calea au călăuzire și el se numără printre cei mai aleși companioni ai Trimisului lui Allah ﷺ. Ba chiar el este cel mai bun dintre ei după al-Ṣiddīq, ʿUmar și ʿUthmān — Allah să fie mulțumit de toți. Însă nu suntem de acord că el ar fi ferit de greșeală, nici că ar fi califul care i-a urmat nemijlocit Trimisului lui Allah ﷺ, căci înaintea sa au fost trei. Nu suntem de acord nici că ar fi adorat în locul lui Allah, că ajutorul ar fi cerut lui, că i s-ar face făgăduințe și altele asemenea. Nu suntem de acord cu voi în acestea, fiindcă voi greșiți grav. Însă suntem alături de voi în iubirea membrilor familiei care urmează Legea lui Allah, în a cere mulțumirea lui Allah pentru ei și în credința că ei sunt dintre cei mai aleși robi ai lui Allah, împlinind îndemnul Trimisului lui Allah ﷺ."* În hadithul lui Zayd ibn Arqam, consemnat în Ṣaḥīḥ Muslim, el ﷺ a spus:

إني تارك فيكم ثقلين أولهما كتاب الله فيه الهدى والنور
فخذوا بكتاب الله وتمسكوا به ... ثم قال وأهل بيتي أذكركم
الله في أهل بيتي أذكركم الله في أهل بيتي أذكركم الله في
أهل بيتي

Vă las două lucruri de mare însemnătate. Primul este Cartea lui Allah, în care se află călăuzirea și lumina. Luați, așadar, Cartea lui Allah și țineți-vă strâns de ea! […] Apoi a spus: „Și familia mea: vă aduc aminte de Allah în privința familiei mele! Vă aduc aminte de Allah în privința familiei mele! Vă aduc aminte de Allah în privința familiei mele!"

Muslim, de la Zayd ibn Arqam

La fel procedăm și cu celelalte grupări: luăm de la ele adevărul și îl primim, iar neadevărul lor îl respingem prin dovezi transmise și prin dovezi ale rațiunii.

Prin aceasta se vede limpede că aceste șase temelii sunt temeliile religiei și că ele cuprind tot ceea ce Allah a vestit. Cel care este statornic în ele, în crez, cuvinte și fapte, și-a desăvârșit credința și este ferit de ipocrizie. Aceste temelii cer credinciosului să împlinească ceea ce Allah i-a făcut obligatoriu și ceea ce a făcut obligatoriu robilor Săi și să accepte ca adevărat tot ceea ce Allah a vestit în Cartea Sa sau ceea ce Trimisul Său ﷺ a vestit în Sunna autentică. Cel care le neagă ori neagă ceva dintre ele nu este credincios.

În concluzie, aceste temelii sunt principii mărețe și reguli fundamentale ale acestei religii mărețe. Ele trebuie respectate cu statornicie în toate împrejurările și trebuie respins tot ceea ce li se împotrivește. Cel care rostește un cuvânt sau săvârșește o faptă care îl face necredincios dovedește prin aceasta că nu are credința corectă în aceste temelii sau în unele dintre ele.

Faptele și validitatea credinței

Un exemplu este părăsirea rugăciunii obligatorii. Cel care nu se roagă nu are, potrivit părerii corecte, credința care să-l oprească de la părăsirea rugăciunii, stâlpul Islamului. De aceea, părerea corectă este că el a săvârșit necredință majoră. El ﷺ spune:

بين الرجل وبين الكفر والشرك ترك الصلاة

Între om și necredință și politeism se află părăsirea rugăciunii.
Muslim

Muslim l-a consemnat în Ṣaḥīḥ-ul său. El ﷺ a mai spus:

العهد الذي بيننا وبينهم الصلاة فمن تركها فقد كفر

Legământul dintre noi și ei este rugăciunea; cel care o părăsește a săvârșit necredință.
Aḥmad și autorii Sunan, de la Burayda ibn al-Ḥuṣayb

Imamul Aḥmad și autorii Sunan l-au relatat cu un lanț autentic de la Burayda ibn al-Ḥuṣayb — Allah să fie mulțumit de el. La fel, cel care Îl batjocorește pe Allah, slăvit fie, pe Trimisul Său ﷺ, Paradisul, Focul, Coranul ori alte lucruri asemenea este necredincios, potrivit consensului. Această batjocură și înjosire dovedesc că pretinsa sa credință este neadevărată și că nu are o credință care să-l oprească de la batjocorirea celor amintite.

La fel este cel care urinează pe un exemplar al Coranului, îl murdărește cu necurățenie ori se așază pe el, știind că este Cartea lui Allah. Aceasta dovedește că acel om nu are credință, ci numai o pretinde. Dacă ar fi avut o credință corectă, ea l-ar fi oprit de la această faptă care îl face necredincios.

La fel, cel care îi batjocorește pe trimiși — pacea și binecuvântările fie asupra lor — ori îl socotește mincinos pe vreunul dintre ei este necredincios. Batjocorirea lor sau a unuia dintre ei și tăgăduirea lor ori a unuia dintre ei dovedesc că această credință nu este corectă, ci este numai o pretenție.

După aceasta se judecă și celelalte lucruri care se petrec între oameni. De pildă, cei care l-au urmat pe Musaylima, deși l-au recunoscut ca adevărat pe Trimisul lui Allah ﷺ, au crezut în el, s-au rugat și au postit, au pretins că Musaylima este asociat cu el în misiunea de trimis. Ei au fost socotiți necredincioși de învățații și credincioșii dintre companioni și dintre cei de după ei, fără dezacord între învățați în această privință, chiar dacă s-au rugat, au postit și au spus că Muḥammad este Trimisul lui Allah. Afirmația lor că Musaylima îi este asociat în misiune este de ajuns pentru necredința lor, fiindcă astfel au tăgăduit cuvintele lui Allah Preaînaltul:

﴿مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَآ أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ﴾

Muḥammad nu este tatăl niciunuia dintre bărbații voștri, ci Trimisul lui Allah și încheietorul profeților.

Coran 33:40, fragment

Au tăgăduit și hadithurile autentice, transmise prin numeroase căi, care dovedesc că Trimisul lui Allah ﷺ este încheietorul profeților și trimișilor.

La fel, dintre Qādiyāniyya, cel care crede că Ghulām Aḥmad este profet și că i se revelează a săvârșit prin aceasta necredință majoră, fiindcă Îl tăgăduiește pe Allah și pe Trimisul Său, chiar dacă se roagă, postește și pretinde că este musulman. La fel este cel care nu crede că Paradisul este adevărat sau că Focul este adevărat ori spune că Focul nu este pedeapsă pentru oamenii săi, ci desfătare pentru ei, așa cum spune Ibn ʿArabī, cel cunoscut pentru doctrina unității existenței.

Fără îndoială, aceasta este negarea celor dovedite de Cartea lui Allah, de Sunna Trimisului Său ﷺ și de consensul învățaților: Focul este pedeapsă pentru cei aflați în el, drept răsplată pentru faptele pe care Allah li le-a interzis, pentru ceea ce au lăsat din

cele pe care Allah li le-a făcut obligatorii și pentru tăgăduirea a ceea ce trimișii le-au vestit și a celor dovedite de Cartea cea puternică. Coranul este plin de versete care arată că Focul este pedeapsă pentru oamenii săi. Nimeni nu neagă aceasta decât cel care se împotrivește cu îndărătnicie, cel neștiutor care nu cunoaște nimic din cele aduse de trimiși ori cel lipsit de judecată.

Din acestea se vede că lucrurile se judecă după înțelesul vădit al Cărții și Sunnei, după ceea ce au vestit Allah și Trimisul Său și după ceea ce s-a transmis de la înaintașii comunității. Cel care respinge acestea și pretinde contrariul celor cerute de aceste temelii face o afirmație neadevărată.

Îl rog pe Allah — măreț și preamărit fie El — să ne dăruiască înțelegerea Cărții Sale și a Sunnei profetului Său — pacea și binecuvântarea fie asupra lui —, să ne dăruiască nouă și tuturor musulmanilor credință sinceră și fapte bune și să ne dea statornicie în adevăr până când Îl vom întâlni, slăvit fie. El Aude și răspunde rugăciunilor.

Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace robului și Trimisului Său, profetul nostru Muḥammad, familiei sale, companionilor săi și celor care îl urmează în facerea de bine.

Glosar

Credință (īmān)
Credința în Allah, în îngeri, în Cărți, în trimiși, în Ziua de Apoi și în destin; când este menționată fără altă precizare, ea cuprinde întreaga religie.

Islam
Supunerea față de Allah și conformarea la porunca Sa; când este menționat alături de credință, desemnează faptele exterioare.

Iḥsān
Treapta desăvârșirii în adorare; când este pomenită singură, cuprinde Islamul și credința.

Destin (qadar)
Hotărârea lui Allah, în care sunt cuprinse cunoașterea Sa, scrierea, voința care se împlinește și crearea lucrurilor.

Voința care rânduiește existența
Voința lui Allah al cărei obiect se împlinește negreșit: ceea ce El voiește se petrece.

Voința legată de Lege
Ceea ce Allah poruncește, iubește și aprobă; oamenii pot să nu împlinească ceea ce li s-a poruncit.

Negarea Atributelor
Respingerea Atributelor cu care Allah S-a descris sau cu care L-a descris Trimisul Său.

Precizarea felului Atributelor
Încercarea de a spune cum sunt Atributele divine; lucrarea deosebește înțelesul cunoscut al Atributului de felul său, cunoscut numai de Allah.

Ipocrizie
Arătarea Islamului în exterior și ascunderea necredinței în inimă.

Șirāṭ
Podul din Viața de Apoi, menționat între lucrurile în care musulmanul crede.

Apostazie
Ieșirea din Islam; autorul deosebește între necredința care scoate din religie și păcatele care nu o anulează.

Bibliografie

1. Ibn Bāz, ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh. Muḥāḍara fī uṣūl al-īmān (محاضرة في أصول الإيمان). Lucrare preluată, potrivit notei sale, din Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿa, vol. 3, pp. 15–40, publicată și în revista Universității Islamice din Medina.

2. Coranul. Textul arab al citatelor: Tanzil Project, Uthmani 1.1, CC BY 3.0.

3. Al-Bukhārī. Al-Ṣaḥīḥ. Hadithuri citate în lucrare.

4. Muslim. Al-Ṣaḥīḥ. Hadithuri citate în lucrare.

5. Aḥmad ibn Ḥanbal. Relatarea lui Burayda ibn al-Ḥuṣayb, citată despre rugăciune.

6. Culegerile Sunan. Cărți ale autorului despre relatarea lui Burayda ibn al-Ḥuṣayb.

Indice

alegere 44, 45, 46
Atributele 3, 16, 24, 25, 26, 28
Cărți 5, 16, 32
credința în Allah 2, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 16, 19, 21, 24, 28, 29
credință 1, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 31, 33, 44, 49, 51
cunoaștere 3, 37
destin 8, 16, 20, 37, 41, 44, 45, 46
iḥsān 6, 13, 16
ipocrizie 48
Islam 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 31
înălțarea 26, 27
îngeri 2, 5, 16, 30
Numele 1, 3, 16, 24, 25, 28, 30, 33
rugăciune 7, 11, 16, 18, 48
trimiși 3, 5, 33, 34, 35, 36, 42, 49, 51
voință 40, 44, 45, 46
Ziua de Apoi 2, 3, 4, 5, 8, 9, 16, 21, 22, 33, 36

Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid.

CELE ȘASE TEMELII ALE CREDINȚEI

Temeliile credinței

Ce înseamnă credința și cum se arată ea în viața musulmanului?

O prelegere despre Islam și credință, Numele și Atributele lui Allah, îngeri, Cărțile revelate, trimiși și Viața de Apoi. Destinul este lămurit prin cele patru aspecte ale sale, împreună cu alegerea și răspunderea omului.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro